

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

AZ ERDÉLYI MAGYAR NÉPLAPJA

8. SZÁM

Községi választások előtt

A Központi Tanácsadó Testület legutóbbi ülésén jövő szabad és demokratikus életünk kialakulása szempontjából rendkívül fontos határozatot hozott.

A városi és katonai hatóságok engedélye alapján rövidesen megtartjuk községi választásainkat.

Aljünk meg egy szóra, mert — mint mondani szokás — a háboru hatodik esztendejében vagyunk, három hónappal ezelőtt még a front kellős közepében voltunk és négyszáz kilométerre nyugatra, Budapesten, ebben az órában is dühöng a hitlerista örület pusztító és öldöklő szelleme. És mi itt mégis városi, községi vezetőink saját szabad akaratunkból való megválasztására készülünk!

Romániában Károly királyi diktatúrájának gyászos emlékü éveiben, de már azelőtt is egy évtizeden át a nyakunkra ütött, legtöbbször idegenből küldött úgynevezett „interimar bizottság”-ok intézték ügyeinket. Nem a köz bizalmából kerültek fontos bizottságukba s nem is a köz érdekét tartották szem előtt. A dolgozók és kisemberek jajja, valamint a sikkasztások és lopások sorozatos leplezése kísérte őket működésükben.

Az elmúlt négy esztendő fasiszta rendszere „intézményesen” folytatta ott, ahol Károly királyi diktatúrája abbahagyta.

Demokratikus szabadságjogok és választások helyett az „anyaország”-ból nyakunkra küldött állami és községi vezetők sicsra-hada lepték el Északerdélyt. A képviselőházba behívott grófok, bárók és a mindenkor kormányok más reakciós bérencei voltak hivatalos Erdélyi képviselői. A szabad sajtó kérdése a katonai és polgári cenzurára, valamint a csendőrség, a hírhedt „Def” és KH osztályok „gondjaira” volt bízva. Román testvéreink közéleti képviselőitől, vagy sajtó útján való szabad megnyilvánulásáról szó sem lehetett. Szabad szakszervezetek osztálybarcos tevékenysége helyett a Nemzeti Munkaközpont és más fasiszta-soviniszta szervezetek igyekeztek a munkásságot a tőke jármában és politikai sötétségben tartani.

A falu és város minden békét akaró, demokratikus román és magyar megnyilvánulását csirájában fojtotta el a hírhedt kakastollas csendőrség és nyomozó osztálya.

Négy év alatt nem talált rá „alkalmat” a magyar fasiszma, hogy községi választások legyenek. Nem akart választásokat, mert még Európa legreakciósabb választási törvényének az árnyékában is félt a tömegek politikai megmozdulásától, akaratának megnyilvánulásától.

Erdély népeinek szabad akaratától egyaránt rettegett Károly királyi diktatúrája és a magyar fasiszma.

A Szovjetunió — a szövetséges hatalmak élén — nemcsak a békét hozta el nekünk, Erdély kiszármányolt és elnyomott népeinek. A fasiszma összelőrésével megteremtette az alapjait szabad demokratikus berendezkedésünk kifejlesztésének is, gazdasági érdekeink harcos megvédésére, népi és kulturális jogaink kölcsönös tiszteltetésére és támogatására.

Pátrășcanu igazságügyminiszter törvénytervezete a háborus bűnösök felelősségrevonásáról Népbíróság ítélkezik a nép ellenségei fölött

BUKAREST, január 11. Románia demokratizálódási folyamatának meggyorsítása érdekében jelentős lépésnek számít a háborus bűnösök felelősségére vonásáról szóló most nyilvánosságra került törvénytervezet, amelyet Lucrețiu Pátrășcanu, a román kormány kommunista igazságügyminisztere dolgozott ki. A körültekintő alaposággal megszerkesztett törvénytervezet mindenekelőtt a háborus bűnös fogalmát tisztázza. Így háborus bűnösnek minősíti mindazokat, akik bármilyen minőségben közreműködtek abban, hogy a német hadsereg az ország területét megszállja, valamint, hogy Románia hadat üzenjen a Szovjetunióknak és a Szövetséges Hatalmaknak. Háborus bűnösök azok is, akik megszegték a háborura vonatkozó nemzetközi jogszabályokat, bántalmazták a hadifoglyokat s magán- vagy közjavakat raboltak el abból az országból, amely ellen háborút folytattak, továbbá mindazok, akik a fasiszta elvek alkalmazását támogatták.

A törvénytervezet szerint a háborus bűnösök halállal, életfogytiglani kényszermunkával, ötől husz évig terjedő kényszermunkával, háromtól husz évig terjedő börtönnel büntethetők. Ezzel egyidejűleg teljes vagy részleges vagyonelkobzás is elrendelhető. Az elítéltetés maga után vonja az illetőnek polgári jogaitól való megfosztását. A törvénytervezet intézkedik arról, hogy közbírákat nevezzenek ki a háborus bűnösök ügyeinek kivizsgálására. A háborus bűnösök letartóztatását a minisztertanács vagy a közbíró rendelheti el.

A törvénytervezet által megállapított háborus bűnösök fölött népbíróság ítélkezik. Ez az igazságügyminiszterium által kinevezett bírákból, hivatalnokokból, jogászokból, valamint népbírákból áll. Ez utóbbiakat a Liberális Párt, Nemzeti Pártszövetség, Kommunista Párt, Szociáldemokrata Párt, Hazafiak Szövetsége, az Ekésfront és az Egyesült Szakszervezetek tagjai közül választják. A népbíróságok azokban a helységekben működnek, ahol táblabíróság van.

Huszonöt csepeli gyártelep került a szovjet csapatok kezére

Komáromban utcai harcok folynak

MOSZKVA, január 11. A szovjet távirati iroda a következő összegeglalást adja a január 10-én lefolyt harcokról: A nap folyamán a szovjet csapatok Komáromtól északkeletre további hat községet foglaltak el négy vasútállomással együtt. Ezzel elvették a Komárom és Érsekújvár közti vasúti összeköttetést. Komárom egyébként a szovjet tüzéség tüze alatt áll és a város szélén utcai harcok kezdődtek. E harcok során megsemmisült egy német zászlóalj és az ellenség ezen felül még négy rohamlöveget és tizenegy egyéb löveget vesztett. Egy szovjet gárdakötelék kétoldali átkarolással megsemmisített egy német erőcsoportot, miközben hat löveget zsákmányolt, valamint hatvan foglyot ejtett.

Budapest körül a szovjet csapatok szorosabbra vonták azt a gyűrűt, mely a fasiszta ellenállást összeroppanítja. Budapest hét elővárosa került újabban a szovjet csapatok kezére, közülük: Káposztásmegyér, Rákospalota, Újpest, Csepel, Pelotánfalva, Pestújhely és Kispest. Csepelen újabb huszonöt gyártelepet foglaltak el és négy hadizsákmányra tettek szert.

Budapest heletterületén újabb 1000 ház került a felszabadítók kezére, ami mutatja, hogy a napi elfoglalt háztömbök száma erősen emelkedik. Obudán a szovjet csapatok kiszabadítottak 500 lengyel és jugoszláv munkást, akiket ott kényszermunkára fogtak.

Budapesttől nyugatra és északnyugatra a németek folytatták támadási kísérletüket, hogy elvágott hadosztályokkal az összeköttetést megteremtse. Az ellenségnek ezek a kísérletei mind kudarcra végződtek. 1200 halottjuk maradt a csatatéren és bevetett harcokcsíjait közül 27 megsemmisült.

Az utóbbi időben a német páncélos egységek éjszaka indították támadásaikat. Ezek ellen a szovjet csapatok úgy védekeznek, hogy szalmaközlakat gyujtanak meg és ennek

fényénél lövik ki a támadó harcokcsíkat.

Január 9-én a szovjet csapatok Budapest körzetében 40 német harcokcsit semmisítettek meg és 3000

foglyot ejtettek.

A balti tengeri vörös flotta elnyeltesztett egy 10 ezer tonnás német hajót. A többi arcvonalon nem történt jelentős csemény.

Ausztriában és Csehországban zavargások törtek ki Hitler ellen

Dán hazafiak szétromboltak egy német titkosfegyver-üzemet

LONDON, január 11. Hitler halálbüntetést helyezett kilátásba azok számára, akik nem veszik ki kellő módon részüket az újévkor megkezdődött ruhabeszolgáltatási akcióban. Miután a németek utolsó vergődésükben a lakosságtól elszedték megmaradt fémlárgyaikat is, most arra kényszerítik őket, hogy a ruháikat is leadják a Volkssturm részére.

Berni jelentések szerint a hitleristák

gépesített alakulata, az NSKK, nagy egységekkel szállta meg Ausztriát, ahol állandóan Hitler ellenes tömegmegmozdulásoktól tartanak. Újévnapiján a legtöbb városban házkutatásokat tartottak. Ugyancsak átkutatottak stockholmi jelentések szerint minden házat Prágában, ahol összetűzésekre került sor SS-kötelékek és a lakosság között. A németek 3000 személyt letartóztattak.

Genfi jelentések viszont hírül adják azt a nagyszabású szabotázs-akciót, melyet nyolc dán hazafi hajtott végre egy kopenhágai német titkos hadiüzem ellen. Ebben a gyárban a V-2 titkos fegyver részére gyártották a „varázsszemel”, mely a lövedékek célhozjutását szabályozza. Az üzemet a felfegyverzett dán hazafiak szétrombolták.

A Szovjetunió és a Vörös Hadsereg nem fél Erdély népeitől és szabad politikai megnyilatkozásuktól, mert ők maguk is a szovjetnépek szabadságának kifejezői, nem úgy, mint Károly királyi diktatúrája és a magyar fasiszta reakció!

Ez az új községi választás politikai értelme! Ezt kell megérteni ma

minden magyar és román demokratának, mert csak így leszünk méltóak arra a bizalomra, amelyet a szovjet katonai parancsnokság mutat iránnyunkban, de a fasiszma elleni közös harcot és népeink testvéri együttműködését is csak így szolgálhatjuk igazán.

Simó Gyula

A munkássegységfront felhívására vasárnap újra láért megyünk!!

